

SZENTMÁRTONI SZABÓ GÉZA

BALASSI-BIBLIOGRÁFIA (1994–2000)

A magyar reneszánsz irodalom európai rangú reprezentánsa, Balassi Bálint életművének kiadása és szakirodalmi feldolgozása a Balassa-kódex felfedezése óta eltelt százhusz esztendő során folyamatosan gazdagodik. Éppen ezért szükség van arra, hogy időről időre naprakész bibliográfia álljon a kutatók rendelkezésére. A Balassi-kutatás első hatvan évében – Szinnyi József (1891), Dézsi Lajos (1923) és Gulyás Pál (1939) munkássága révén – repertóriumok készültek. Az anyag gyarapodása és az áttekinthetőség később már szakbibliográfiát kívánt meg. Ezt az igényt teljesítette a Balassi-fejezet *A magyar irodalomtörténet bibliográfiájának* I. kötetében (1972), amelyet Stoll Béla, Varga Imre és V. Kovács Sándor állított össze. Az ezt követő husz esztendő a Balassi-kutatás nagy felvirágzását hozta magával, amely szerzői bibliográfia elkészítését tette szükségessé.

Stoll Béla *Balassi-bibliográfiája* 1994 májusára, a költő halálának 400. évfordulójára jelent meg. Az összeállító arra vállalkozott, hogy az addig megjelent szövegkiadásokat és a tekintélyes mennyiségűre nőtt Balassi-szakirodalmat minden addiginál alaposabban tárja fel. Az évforduló alkalmából és az annak hatására született publikációk viszont már nem kerülhettek bele kötetébe. Ezek egy részét, mint például az alkalmi írásokat, csak repertórium keretében lehetne a teljesség igényével összegyűjteni.

E mostani összeállításunk szakirányú bibliográfia, amely a publicisztikai jellegű írásokból csupán válogatásra szorítkozik. Hasonlóképpen a teljesség igénye nélkül, főként az 1994-es évforduló kapcsán született szépirodalmi alkotások regisztrálására terjedhetett ki szemlénk. A külföldi publikációk sajnos csak esetlegesen kerülhettek a szemünk elé. Az elmúlt években új publikációs formaként a hálózati (on-line) kiadás és a sugárlemezen (CD-ROM) való elektronikus rögzítés is polgárjogot nyert, így ezek megnevezését is kívánatosnak tartottuk.

Bibliográfiánk tehát az elmúlt hat esztendő termését fogja össze, s a tematikus csoportosításban és a címléírasi technikában egyaránt Stoll Béla munkáját követi, hogy ezáltal annak kiegészítése gyanánt szolgálhasson. A ténylegesen kurrens irodalomtörténeti bibliográfiák híján a jövőben is szükség lesz, főként a jelentősebb szerzők esetében, a hasonló pótlások időnkénti elkészítésére.

BIBLIOGRÁFIÁK, REPERTÓRIUMOK

- Balassi-bibliográfia. Összeáll. Stoll Béla. Balassi Kiadó, Bp. 1994. 98 l. (Balassi-füzetek 1.) [Lezárva: 1994 májusában.] – *Ism.* Gömöri, George, Slavonic and East European Review (London), July 1995. 534–535.
- H. Hubert Gabriella: Balassi és Rimay Istenes énekeinek kiadásai. = H. H. G.: A sajkazai Radvánszky-könyvtár története. JATEPress, Szeged 1998. 109–118. (Függelék.)
- Rola Krakowskich Drukarzy w Kulturze węgierskiej – Die Rolle des Krakauer Druckwesens in der ungarischen Kultur – A krakkói nyomdászat szerepe a magyar művelődésben. A tanulmányt írta V. Ecsedy Judit. A bibliográfiát összeáll. P. Vásárhelyi Judit, Dörnyei Sándor, Kertész Balázs. Balassi Kiadó, Bp. 2000. 273–276. [A 29. tétel Balassi műve, az 1572-ben, Krakkóban kiadott Beteg lelkeknek való füves kertecske.]
- Régi Magyarországi Nyomtatványok. III. kötet. 1636–1655. Szerk. Heltai János. Akadémiai Kiadó, Bp. 2000. 1117 l. [A Füves kertecske és az Istenes énekek kiadásai az 1995, 1933, 2451 és 2619. tételszámon.]

SZÖVEGFORRÁSOK

A Balassi-szöveggyűjtemény általában

- Horváth Iván: Az eszményítő Balassi-kiadások ellen. = Művelődési törekvések a korai újkorban. Tanulmányok Keserű Bálint tiszteletére. Szeged 1997. 191–203. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 35.); Ua. = H. I.: Magyarok Bábelben. JATEPress, Szeged 2000. 175–197.

Kéziratok

A Balassa-kódex és rokonsága

- Vadai István: Balassi Bálint fajtalan énekei. = ItK 1994. 673–681.
- Bartók István: Egy kódex és a sorsa. = BUKSZ 1995. 3. sz. 287–290. [Ismertetés: Balassa-kódex. Közzéteszi Kőszeghy Péter. Előszó, átirás, jegyzetek: Vadai István. Bp. 1994.]
- Bíró Gyöngyi–Tóth Tünde: Balassi versgyűjteményének rekonstrukciója. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 49–57. [A Balassa-kódex vizsgálata.]
- Monok István: A Rákóczi-család könyvtárai 1588–1660. Scriptorium Kft., Szeged 1996. 185 l. (A Kárpát-medence Korai Újkori Könyvtárai I.) [„Balassi Bálint énekei Rimai János keze irasa alatt”. Az 1638–1639 közti adatot Jenei Ferenc már korábban közölte: A Balassi-hagyaték történetéhez. = ItK 1966. 195–196.]
- H. Hubert Gabriella: A Balassa-kódex sorsa. = H. H. G.: A sajkazai Radvánszky-könyvtár története. JATEPress, Szeged 1998. 92–97.

Levélidézetek

Bencze Balázs: Irodalmi utalások egy 1605. évi magánlevelezésben. = ItK 1999. 666–670. [A Tinódi-idézet kérdéses volta. A levél Balassi-idézetéről: Stoll Béla: Adatok Balassi Bálint műveihez. = ItK 1955. 463.]

Egyes darabok kéziratosságonként

Korzenszky Richárd OSB: Két Balassi-variáns [Kegyelmes Isten...; Adj már csendességet...]. = K. R.: Kassai István énekgyűjteménye. Pannonhalma 1997. (Pannonhalmi füzetek 41.) 49–58, 120, 125; Ua. = ItK 1973. 426–439.

Nyomtatványok

Tíz okok

Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai. (Az 1607. évi bécsi kiadás hasonmása.) Szerk. és a hasonmás szövegét gond., utószó: Hargittay Emil. Campianus latin szövegét gond. Bárczi Ildikó. A kísérő tanulmányokat írta Bárczi Ildikó, Csonka Ferenc, Hargittay Emil, Kruppa Tamás. Universitas Kiadó, Bp. 1994. 276 l. – *Ism.* Szabolcs Imre, Magyar Nemzet 1995. május 26. 10.

Csonka Ferenc: A Tíz okok mint fordítás. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai... Universitas Kiadó, Bp. 1994. 213–233; Ua.: A Campianus-fordítás. = ItK 1994. 688–694.

Kruppa Tamás: A Tíz okok megjelenésének háttéréről. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai... Universitas Kiadó, Bp. 1994. 234–247.

Hargittay Emil: „Te katonád voltam Vram es az te sereghedben iartam” (Utószó). = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai... Universitas Kiadó, Bp. 1994. 257–273.

Szép magyar komédia

Di Francesco, Amedeo: Megjegyzés a Szép magyar komédia prologusáról. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 68–70.

Istenes énekek

- Kelényi István: Balassi Bálint szép magyar könyörgései. = Balassi Bálint: Dicsérlek énekkel. Istenes versek. Kiad. Kelényi István. Szent István Társulat, Bp. [1994]. 5–26; Ua. = Palócföld 1994. 471–480.
- H. Hubert Gabriella: Balassi Istenes énekeinek legelső kiadása? = MKsz 1995. 169–172.
- H. Hubert Gabriella: Ismeretlen 18. századi Balassi–Rimay Istenes énekek-kiadás az Evangélikus Országos Könyvtárban. = MKsz 1997. 205–212.
- V. Ecsedy Judit: Tipográfiai vizsgálódások az „Istenes énekek” körül. = MKsz 1997. 201–205.
- Köszeghy Péter: Balassi Bálint és Imre. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó–Rebakucs, Bp. 1999. március 10. 19–21. [Rimay János patrónusa, Balassi Imre, és az 1633-as bécsi editio.]
- P. Vásárhelyi Judit: Balassi Bálint zsoltárfordításainak forrásai. = Az OSZK Évkönyve 1994–1998. Bp. 2000. 413–423.

Modern kiadások

Nyomtatványok

- Janus Pannonius és Balassi Bálint Válogatott költeményei. Szerk. és utószó: Komlowszki Tibor. Unikornis Kiadó, Bp. 1994. 135–280, 264–268. (A magyar költészet kincsestára 19.)
- Balassi Bálint: Dicsérlek énekkel. Istenes versek. Szerk., szöv. gond. és magyarázatok: Kelényi István. Szent István Társulat, Bp. [1994]. 120 l.
- „Bízd az jövőökre érdemed jutalmát”. Magyar Protestáns Irodalmi Szöveggyűjtemény I. kötet (16–17. század). Szerk. Szabó András. Sajtó alá rend. H. Hubert Gabriella, Hubert Ildikó és Szabó András. Mundus Egyetemi Kiadó, Bp. 1998. 38–40, 46–48, 124–127.
- Balassi Bálint: Összes versei. Szöv. gond., jegyz. és utószó: Köszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 1999. 240 l. (Millenniumi Könyvtár 33.)
- Balassi Bálint: Szép magyar komédia. Szöv. gond., jegyz. és utószó: Köszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 1999. 119 l. (Millenniumi Könyvtár 34.)
- Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Köszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 2000. 1074 l. [Benne: Balassi világi versei és Szép magyar komédiája.]

Sugárlemezek (CD-ROM), hálózati kiadványok (on-line)

- Könyvtár a korongon. Elektronikus dokumentum. Közread. az Info-Korong Informatikai Szolgáltató és Kereskedelmi Bt., Bp. 1998. CD-ROM. [Html-szöveg és képanyag.]
- Verstár '98. Elektronikus dokumentum. A magyar líra klasszikusai. Félszáz költő összes verse. Arcanum, Bp. 1998. CD-ROM.
- Irodalmi kincsestár. Elektronikus dokumentum. 1. 1999. CD-ROM.
- Balassi Bálint Összes verse. Hálózati kritikai kiadás. Szerkesztette Horváth Iván és Tóth Tünde, főmunkatárs Vadai István, munkatársak Dióssi Adrienn, Kővári Krisztina, Leányvári Enikő, Mihály Eszter, Parádi Andrea, Rák Balázs, Surányi Anna, Tar Sándor és Vágner Edina. Készült az ELTE BTK Magyar Irodalomtörténeti Intézete Reneszanszkutatások Posztgraduális Központjában és az ELTE BTK Bölcsészettudományi Informatika Önálló Programjában. = <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/cimlap.htm> (Gépeskönyv.) 1998–1999.

SZAKIRODALOM

Tanulmánykötet

- Pirnát Antal: Balassi Bálint poétikája. Balassi Kiadó, Bp. 1996. 111 l. (Humanizmus és Reformáció 24.)

Szövegkritika; nyelvi és tárgyi magyarázatok

- Hegedűs Attila: Balassi nyelvjárása. = ItK 1994. 682–687.
- Tózsér Árpád: Balassi Bálint versnyelvének palóc idiómáihoz és í-telenítéséhez. = Tiszatáj 1995. 1. sz. 26–28.
- Lükő Gábor: Balassi „latricanus wers”-e. = Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis (a Miskolci Bölcsész Egyesület évkönyve). Tomus VI. Miskolc 1996. 54–62. [Szó- és névmagyarázatok.]
- Stoll Béla: Szövegkritikai problémák a magyar irodalomban. = Bevezetés a régi magyar irodalom filológiájába. Szerk. Hargittay Emil. (Felsőoktatási tankönyv.) Universitas Könyvkiadó, Bp. 1996. 114–170. – 2., átdolg. kiad. Bp. 1997. 114–170. [Balassi verseiről is.]
- Hegedűs Attila: Erotikus szókincs a régi magyar nyelvben. = Irodalomismeret 1999. 140–143.
- Jakab László–Bölcskei András: Balassi-szótár. Kiad.: Debreceni Egyetem BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszéke, Debrecen 2000. 623 l. (Számítógépes Nyelvtörténeti Adattár 8.)

Attribúciós kérdések

Euryalus és Lucretia

- Pataki Névtelen (Balassi Bálint?): Euryalus és Lucretia históriája. = XVI. századi költők-
ből. Vál. és utószó: Stoll Béla. Unikornis Kiadó, Bp. 1994. 202–244, 294. (A Magyar
Költészet Kincsestára 20.)
- Pataki Névtelen: Euryalusnak és Lucretiának szép históriája. = Régi Magyar Irodalmi
Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá
rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp.
2000. 277, 363–406.

Iphigenia Aulisban

- Borsa Gedeon: Euripidész magyar fordításának 16. századi kiadása. = MKsz 1998. 44–
48. [A felfedező megállapításai a töredék könyvtörténeti vonatkozásairól.]
- Euripides: Iphigenia Aulisban. Ismeretlen fordító magyarítása. Töredék a Nagyszeben-
ben 1575–1580 közt megjelent nyomtatványból (a 402–440. és 479–517. sor átülteté-
se) – Euripidész: Íphigeneia Auliszban. Részlet. Devecseri Gábor fordítása (1960).
A szélesebb közönségnek készült mai helyesírású átiratot Szentmártoni Szabó Géza
készítette a lap számára. = 2000 Irodalmi és Társadalmi Havi Lap 1998. július–au-
gusztus. 66–71. [A két szöveg párhuzamosan közölve.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Euripidész magyar fordítása a 16. század második feléből. =
ItK 1998. 225–239; Ua. = A magyar színház születése. Az 1997. évi egri konferencia
előadásai. Szerk. Demeter Júlia. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc 2000. 161–173.
(A régi magyar színház 1.) [A fordító talán az ifjú Balassi Bálint volt.]
- Ismeretlen: Euripides: Iphigenia Aulisban (1583 előtt, töredék, 402–440., 480–517.
sorok). = Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű
világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter,
Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 2000. 163, 165–166.

Életrajzi források

- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint halála. = Rimay János: Epicédium a Balassi
fivérek, Bálint és Ferenc halálára. [Az 1596. évi, vizsolyi kiadás hasonmásával.]
Szerk., sajtó alá rend. és jegyz. Ács Pál. Balassi Kiadó, Bp. 1994. 78–86.
- Ortutay András: Az Esztergomi Főkáptalan levéltárának Balassa-forrásai. = Limes 1994.
3. sz. 79–88.
- Gömöri György: Anna örök, azaz még egyszer Balassi Bálint Céliájáról. = Kortárs 1994.
6. sz. 93–98; Ua. = G. Gy.: A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig. Ta-
nulmányok. Argumentum Kiadó, Bp. 1999. 49–61. [Vitatja Kőszeghy Péter Célia-

- jelöltjét. Vö. K. P.: *Ki volt Balassi Céliája?* = *Klaniczay-émlékkönyv*. Bp. 1994. 250–255.]
- Nuzzo, Armando: *L'Epicedio infinito. Una fonte Italiana inedita sulla morte di Balassi.* = *Annali dell'Istituto Universitario Orientale di Napoli, Studi Finno-Ugrici I*. 1995. Dipartimento di Studi dell'Europa Orientale, I. U. O. Napoli. (1995). 133–147. [Olasz szemtanú levele Balassi halálos sebesüléséről.]
- Gömöri György: *1590-es feljegyzés Balassi Bálintról és katonáiról.* = *ItK* 1996. 112–113; *Ua.* = G. Gy.: *A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig.* *Tanulmányok*. Argumentum Kiadó, Bp. 1999. 62–65.
- Bitskey István: *Balassi Bálint egri éveiről.* = *Agria (Egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve) XXXIII* (1997). 627–635.
- Szabó András: *Balassi Bálint és öccse Nürnbergben (1565–1577).* = *ItK* 1997. 64–71; *Ua.* = Sz. A.: *Respublica Litteraria. Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok a késő humanizmus korából.* Balassi Kiadó, Bp. 1999. 63–71. (Régi Magyar Könyvtár. Tanulmányok 2.)
- Tusor Péter: *Balassi Bálint ismeretlen levele Krakkó város ügyészéhez.* = *ItK* 1997. 664–667.
- Molnár, Antal: *Sándor Dobokay's autobiographische Aufzeichnungen (1620).* = *Archivum Historicum Societatis Iesu (Roma)*. 1997. 75–88. [Balassi esztergomi gyóntatójának latin nyelvű önéletrajza.]
- Dávid Géza: *Balassi János török kapcsolatai.* = *Századok* 1998. 909–915.
- Szepesi György: *Sásvár bég története.* 1580. = *Régi Magyar Költők Tára*. XI. kötet. Sajtó alá rend. Ács Pál. Akadémiai Kiadó–Orex Kiadó, Bp. 1999. 155–172, 429–443. [A história említi Balassi Bálint 1580-as vásárútését Hatvanban.]
- Németh S. Katalin: *Balassi János epicédiumáról.* = *ItK* 1999. 647–654. [Az edinburghi ép példány, Balassi János fametszetű képe, Bielski latin szövegének Csonka Ferenc általi fordítása.]
- Gömöri György: *Adalékok Balassi János és Bálint lengyel kapcsolataihoz.* = G. Gy.: *A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig.* *Tanulmányok*. Argumentum Kiadó, Bp. 1999. 36–48.
- A Hadtörténelmi Levéltár képeskönyve. Szerk. Szijj Jolán. Petit Real Kiadó, Bp. 2000. 34–35. [Losonczy Anna levele az egri katonákhoz, Kassa, 1588. május 7. Hasonmásban és átírva.]

Balassi irodalmi munkásságáról

- Pantóné Naszályi Dóra: *Jegyzetek Balassi egy költői képéhez („Fénlik sok kövektől, mint a verőfénytől / erős vér tiszta gyégen”).* = *ItK* 1994. 507–509.
- Eckhardt Sándor: *Vallás és poézis.* = *Balassi Bálint: Dicsérlek énekekkel. Istenes versek.* Kiad. Kelényi István. Szent István Társulat, Bp. [1994]. 91–103. [Ua. = Eckhardt Sándor: *Balassi Bálint*. Bp. 1941. 24–33.]

- Szathmári István: Egy katonaeének (Stfluselemzés). = Sz. I.: Három fejezet a magyar költői stílus történetéből. Akadémiai Kiadó, Bp. 1995. 48–59. (Nyelvtudományi Értekezések 140.)
- Bartók István: „...habet etiam suas inventiones rhetorica”. Balassi inventio poeticája. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 58–67.
- Komlowszki Tibor: Balassi és a predestináció. = Csonka Ferenc 80. születése napjára. Balassi Kiadó, Bp. 1996. április 3. 11–12. – *Ism.* Mikó Árpád, *Ars Hungarica* 1996/2. 238.
- Köszeghy Péter: Tükör, fátyol, felhő, éji folyó csillaga. = Csonka Ferenc 80. születése napjára. Balassi Kiadó, Bp. 1996. április 3. 13–14. – *Ism.* Mikó Árpád, *Ars Hungarica* 1996/2. 238.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi kötetkompozíciójának rejtelmek. = *ItK* 1999. 635–646.

Kapcsolatok, irodalmi minták

Általában

- Zemplényi Ferenc: Az európai udvari kultúra és a magyar irodalom. Universitas Könyvkiadó, Bp. 1998. 136 l. (*Historia Litteraria* 4.)
- Zemplényi Ferenc: A szerkesztett verskötet megjelenése az európai irodalomban (Vázlat). = *ItK* 1999. 626–634.
- Tóth Tünde: A magyar középkori költészet nagy kérdése. Utószó. = *Középkori költészet. Válogatás.* Unikornis Kiadó, Bp. [1999]. 191–202. (A magyar költészet kincsestára, 79.) [A Balassi költészetének előzményeit illető vitakérdésekről.]

Klasszikus latin

- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint jelmondatáról. = Nemeskürty István köszöntése. *Hommage à Tanár Úr.* Szabad Tér Kiadó, [Bp.] 2000. május 14. 89–92. [A jelmondat antik forrása: *Cornificius: Rhetorica ad C. Herennium.*]

Újlatin

- Bárcki Ildikó: A Campianus-fordítás latin eredetijének kérdése. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: *Campianusnak Tíz okai.* (Az 1607. évi bécsi kiadás hasonmása.) Szerk. és a hasonmás szövegét gond., utószó: Hargittay Emil. *Campianus latin szövegét gond.* Bárcki Ildikó. Universitas Kiadó, Bp. 1994. 248–256.

- Tóth Tünde: Balassi, Angerianus és a török bejtek (Angerianus Erotopaignionja). = Neolatin irodalom Európában és Magyarországon. Szerk. Jankovits László, Kecskeméti Gábor. JPTE, Pécs 1996. 101–112.
- Heltai János: Buchanan Jephtese. = ItK 1997. 541–549. [Balassi is tervezte lefordítását.]
- Szentmártoni Szabó Géza: „Quem tu, summe Deus, semel...” Balassi megkerült irodalmi mintája. = „Mint sok fát gyümölcse...” Tanulmányok Kovács Sándor Iván tiszteletére. Írták barátai, kollégái és tanítványai. Bp. 1997. 11–16. [Az irodalmi minta Ambrosius Lahm Sebestyén humanista ódája.]
- Pajorin Klára: Isidorus, Theodulf és a gyermek-Ámor. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó–Rebakucs, Bp. 1999. március 10. 16–17. [Adalék a humanista Cupido-leírás előzményeihez.]
- Tóth Tünde: Balassi és a neolatin szerelmi költészet. = <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/tanulm/tunde.htm> (Gépeskönyv). Bp. 1999.
- Hárman az ágyban. Görög és latin erotikus versek. Vál., ford., utószó: Csehy Zoltán. Kalligram, Pozsony 2000. 185–186. [Joannes Secundus: Csókok könyvéből a 12, 13. és 14. csók fordítása.]

Francia, provanszál

- Szabics Imre: A trubadúrok költészete. Balassi Kiadó, Bp. 1995. 256 l. [Az udvari szerelem, a fin'amor kialakulása.]
- Szabics Imre: A trubadúrlíra és Balassi Bálint szerelmi költészete. = ItK 1996. 543–581; Ua. = Sz. I.: A trubadúrlíra és Balassi Bálint. Balassi Kiadó, Bp. 1998. – *Ism.* Bánki Éva, ItK 2000. 508–512.

Angol

- Katona Gábor: Vallás, szerelem, diplomácia. Sir Philip Sidney élete és művészete. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen 1998. 236 l. (Orbis Litterarum. Világirodalmi sorozat 4.)
- Szőnyi György Endre: Az énformalás petrarkista technikái Balassi Bálint és Philip Sidney költészetében. = ItK 1999. 251–272.
- Petróczi Éva: Miért sebzett olykor a 42. zsoltár szomjú szarvasa? = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó–Rebakucs, Bp. 1999. március 10. 28–29. [Párhuzam Philip Sidney-vel.]

Lengyel

- Ślaski, Jan: Balassi Bálint és a lengyelek. = ItK 1999. 655–660.

Török

Sudár Balázs: Egy Balassi-vers török háttere (Minap mulatni mentemben...) = Keletkutatás 1995. ősz. 67–79.

Verselés, dallamok

Király Péter: Balassi és Regnart. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 75–82.

NÉPSZERŰSÍTŐ IRODALOM

Méltatások, portrék

János István: „Pallás és Vitéz Márs”. Közelítések Balassi Bálint költői világképéhez. = Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle 1994. 1. sz. 77–78.

Latinovics Zoltán: Balassi Bálint. = Pest Megyei Hírlap 1994. május 21.

Alexa Károly: A jó ruhás csiga. Négyszáz éve halt meg Balassi Bálint. = Magyar Nemzet 1994. május 28. 19.

Lator László: Balassi Bálint halálának négyszázadik évfordulóján. = Magyar Nemzet 1994. május 30.

Őn hogyan tanítaná? Miképp érvényes Balassi Bálint költészete? = Köznevelés 1994. 22. sz. 14–16. [Szunyogh Szabolcs főszerkesztő beszélgetése Arató Lászlóval, Lator Lászlóval és [Szentmártoni] Szabó Gézával.]

Barlay Ö. Szabolcs: Balassi megtérései (A költő halálának negyedik centenáriuma). = Távlatok 1994. 450–457.

Z. Urbán Aladár: Balassi Bálint felvidéki vonatkozásairól. = Balassagyarmati Honismereti Híradó 1994. 1–2. sz. 70–74.

Gömöri György: A soknyelvű Balassi Bálint. = Európai Utas 1994. 15. sz. 43–46.

Szentmártoni Szabó Géza: Memoriale – Balassi Bálint halálának 400. évfordulójára. = Magyarok térben és időben. „Európa” – Club, [Bécs] 1994. Második könyv. 157–183. [Balassi halála; fiának, Jánosnak boroszlói síremléke. A hibbei templom és a Balassiak sírjának 19. század végi feltárása és újratemetésük; Török Aurél antropológiai vizsgálata.]

Széplaki György: A zsoldáros Balassi (Gondolatok halálának 400. születésének 440. évfordulóján). = Confessio 1994. 4. sz. 24–28.

Balassi-évforduló. Csörsz Rumen István, Sudár Balázs, Széplaki György írásai. = Tiszavirág 1994. 1. sz.

Praznovszky Mihály: Az Óceánus és az Adriának tengere. = Palócföld 1994. 516–522. [Verancsics Faustus és Balassi.]

Jókai Anna: A megvalósulás rokonságai (Balassi Bálint–Ady Endre). = Palócföld 1994. 428–429.

- Tóth Sándor: Szép könyörgés. = Palócföld 1994. 430–437. [Interjú Barlay Ödön Szabolccsal Balassiról.]
- Kiss Dénes: Szavaink üzenetei Balassi Bálint verseiben. = Palócföld 1994. 452–458.
- Káfer István: A humanizmus reneszánsza. Lehetőségek Balassi Bálint szlovák értelmezéséhez. = Palócföld 1994. 523–527.
- Vadai István: „Forr gerjedt elmémre, mint hangyafészekre sok új vers...” Balassi Bálint saját kezű versfüzérééről. = Tiszatáj 1995. 1. sz. A Tiszatáj diák-melléklete. 22.
- Sárközy Péter: Az olasz Balassi. = Új Magyarország 1995. január. 4. sz. [Carlo Camilli és Armando Nuzzo olasz Balassi-fordításáról.]
- Tóbiás Áron: A lengyel Balassi. Első európai rangú lírikusunk Krakkóban. = Magyar Nemzet 1995. január 24. 14. [A lengyel Balassi-kötetről és Bronisław Chromy Balassi-domborművének a krakkói Kosos-ház falán való leleplezéséről.]
- Sugár István: Balassi Bálint Egerben. = Az Egri Vár Híradója 1995. 2. sz. 191–204.
- L[ukácsi] F. S[ándor]: B. B. meg az első magyar csoportsex. = Mai Nap 1995. április 2. 28. [Balassinak a bécsi Tiefer Graben örömlányairól szóló 60. versét értelmezi április elsejei stílusban.]
- Szörényi László: Balassi Bálint mohamedán lírája. A bejbejutott költő. = Száz rejtély a magyar irodalomból. Gesta Könyvkiadó Bt., Bp. 1996. 22–23. [A Valahány török bejt mintái és a szúfi misztika.]
- Szilasi László: Balassi Bálint megtérése. Az utolsó vers jogán. = Száz rejtély a magyar irodalomból. Gesta Könyvkiadó Bt., Bp. 1996. 24–25. [Az 51. zsoltár parafrázisa és az angol törvénykezés.]
- Buchanan, George: Bálint napjára [Valentiniana]. Csonka Ferenc fordítása. = Parnasszus 1996. 1. sz. 18. [A vers Szentmártoni Szabó Géza Balassira is utaló jegyzetével jelent meg.]
- Losonci Miklós: Balassi Bálint képi világa. = Új Hevesi Napló 1997. 2. sz. 23–29.
- Kőszeghy Péter: Más ez a kard, más ez a szerelem. = Népszabadság 1999. április 7. 12. [Válasz Csapody Tamásnak a Balassi-kard átadásával kapcsolatos cikkére.]
- „Jó szakember hírében állt”. Petri Györggyel Kisbali László és Mink András beszélget Balassi Bálint Egy katonának című verséről. = Beszélő 1999. július–augusztus. 160–165.
- Czeizel Endre: Költők, gének, titkok. A magyar költőgeniuszok családfaelemzése. Genius Kiadó, Bp. 2000. [Balassi Bálint: 32–41. + I. melléklet.]

Iskolai célú könyvek

- Balassi Bálint: Szép magyar komédia. – Gergei Albert: Árgirus históriája. Populart füzetek. Magyar reneszánsz. [Szentendre] 1994. 95 l. (Diák- és házikönyvtár 15.)
- Históriás énekek. Balassa Bálint Válogatott költeményei. Populart füzetek. Magyar reneszánsz. [Szentendre] 1994. 112 l. (Diák- és házikönyvtár 16.) [Az előszó és a lábjegyzetek elhagyásával átveszi a következő kötet anyagát: Balassa Bálint Válogatott köl-

- teményei. A költeményeket vál., jegyz., bev. Dénes Tibor. Magyar Népművelők Társasága kiadása, Bp. (1941). 96 l.]
- Sárkány Anna–Valaczka András: Irodalom 67 tételben. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1995. 32–34.
- Középiskolai Irodalmi Lexikon. Szerk. Kelecsényi László Zoltán. 3. kiad. Corvina, Bp. 1995.
- Tamás Ferenc: Magyar irodalmi kalauz Szent István intelmeitől Petőfiig. 2. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996. 46–56.
- Diák irodalmi kalauz. Irodalmi kislexikon. Általános és középiskolák számára. Összeáll. Pádár Éva, Nagy Emese. Szalay Könyvkiadó és Kereskedőház Kft., Debrecen 1996. 28.
- Balassi Bálint. Általános és középiskolások számára. Összeáll. Dr. Hamar Péter. Tóth Könyvkereskedés Kft., Debrecen 1997. 123. (Nagyjaink. 1817–1882) [sic!]
- Mohácsy Károly: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 11. jav. kiad. Korona Nova, Bp. 1998. 241–255.
- Diószegi Imre–Fábián Márton: Irodalom I. a középiskolások számára. Raabe Klett Kiadó, Bp. 1998. 241–250, 331.
- Forgács Anna–Mayer József: Irodalom I. a felnőttoktatás számára. Raabe Klett Kiadó, Bp. 1998. 184–191.
- Domonkos Péter: Irodalom I. négy- és hatosztályos középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1998.
- Bollók János: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 3. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1999. 319–329.
- Madocsai László: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 1. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1999. 240–262.
- Boda Edit–Forgács Anna–Osztovits Szabolcs: Irodalom I. Szövegek, képek, információk. A világbanki képzés program irodalomkönyve. 3. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1999. 330–350.
- Alföldy Jenő: Irodalom a tizenkét éves diákoknak. 6. kiadás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1999. 175–188.

Balassi lexikonokban, irodalomtörténetekben

- Horváth Iván: Balassi Bálint. = Új Magyar Irodalmi Lexikon. Főszerk.: Péter László. I–III. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp. 1994. 97–99. – 2., jav. bőv. kiad. I–III. Akadémiai Kiadó, Bp. 2000. 106–108. + CD-ROM.
- Horváth Iván: Balassi Bálint. = Pannon Enciklopédia. Magyar nyelv és irodalom. Főszerk.: Sipos Lajos. Dunakanyar 2000, Bp. 1996. 224–225.

- Birnbaum, Marianna: Three farewell poems from Renaissance Hungary. = *Hungarian Studies* 1995. 2. sz. 191–204. [Janus Pannonius, Bornemisza Péter és Balassi Bálint búcsúverse.]
- Szigeti, Csaba: The metrical heritage of Balassi in seventeenth-century Hungarian poetry. = *Hungarian Studies* 1995. 2. sz. 291–306.
- Szőnyi, György E[ndre]: Courtly literature in Renaissance Hungary and England: Bálint Balassi and Philip Sidney. = *Hungarian Studies* 1995. 2. sz. 253–277.
- Szabics, Imre: Bálint Balassi et la lyrique troubadouresque. = *Cahiers d'Études Hongroises (Paris–Budapest)* 1995. 9–19.
- Szabics, Imre: La lyrique troubadouresque et Bálint Balassi. = *Revue d'Études Françaises* 1996. 287–299.

Balassi műveinek fordításai

- Bálint Balassi: *Canzoni per Julia*, a cura di Armando Nuzzo. Traduzione di Carlo Camilli e Armando Nuzzo. = *In Forma di Parole*. Crocetti Editore, Milano 1994. 160 l. [A Júlia-ciklus olasz fordítása.]
- Bálint Balassi *Poezje*. Przekład: Witold Dąbrowski, Antoni Lange, Stanisław Jerzy Lec, Jerzy Litwiniuk, Tereza Worowska. Posłowie: Jan Ślaski. Buchard Edition, Warszawa 1994. 144 l. [62 vers lengyel fordítása.]
- Wspomnienia o Bálincie Balassim 1594–1994. Wystawa wędrowna poświęcona pamięci renesansowego poety węgierskiego, Bálinta Balassiego (1554–1994). PIM, Budapeszt 1994. 28 l. [Praznovszky Mihály bevezetője, Jan Ślaski tanulmánya, Witold Dąbrowski, Teresa Worowska, Stanisław Jerzy Lec fordításában 4 vers lengyelül. A varsói kiadás szemelvényes változata.]
- Balassi Bálint 1554–1594. Ford. Vojtech Kondrót. Pozsonyi Magyar Kulturális Központ–Madarské kultúrne stredisko. Lilium Aurum, Pozsony 1994. 31 l. [Három vers szlovák fordítása.]
- In Quest of the Miracle Stag: The Poetry of Hungary*. Szerk. Makkai Ádám. Atlantis-Centaur–Szivárvány–Corvina, Chicago–Bp. 1996. 75–84. [Hat Balassi-vers angol fordítása.]
- The Lost Rider*. A bilingual anthology. Selected and edited by Péter Dávidházi, Győző Ferencz, László Kúnos, Szabolcs Váradi and George Szirtes. Corvina, Bp. 1997. 16–29. [Benne három Balassi-vers, Peter Sherwood és George Szirtes fordításában.]
- Amore e libertà*. Antologia di poeti ungheresi a cura di Marta Dal Zuffo e Péter Sárközy. Antologia sette secoli di poesie ungherese. Traduzioni di Marta Dal Zuffo. Lithos Editrice, [Roma] 1997. 16–25. [Benne három Balassi-vers magyarul és olasz fordításban.]

UTÓÉLET, KULTUSZ

16–17. század

Általában

Köszeghy Péter: Balassi mitológiája, avagy az első költő. = ItK 1994. 695–705.

Rimay János

Rimay János: Epicédium a Balassi fivérek, Bálint és Ferenc halálára. [Az 1596. évi, vizsolyi kiadás hasonmásával.] Szerk., sajtó alá rend., jegyz. Ács Pál. A kísérőtanulmányokat írta Haiman György, Pirnát Antal, Szabó András, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 1994. 88 l. – *Ism.* Kenyeres Zoltán, *Vigilia* 1994. 637.

Pirnát Antal: Rimay Balassi-Epicédiumának kísérő iratai. = Rimay János: Epicédium... Balassi Kiadó, Bp. 1994. 68–71.

Szabó András: A Balassi-Epicédium megjelenési körülményei. = Rimay János: Epicédium... Balassi Kiadó, Bp. 1994. 72–75; Ua. = Sz. A.: *Respublica Litteraria. Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok a késő humanizmus korából.* Balassi Kiadó, Bp. 1999. 72–76. (Régi Magyar Könyvtár, Tanulmányok 2.)

Haiman György: Néhány megjegyzés az Epicédium tipográfiájához. = Rimay János: Epicédium... Balassi Kiadó, Bp. 1994. 76–77.

Rimay János: „Bálint nemzetedben ki voltál Balássá” = Rimay János: Epicédium... Balassi Kiadó, Bp. 1994. 85. [Szentmártoni Szabó Géza kísérőtanulmánya közli a verset, s egyúttal megjegyzi, hogy a rubinkő egyik fajtájának régi magyar elnevezése volt a balassa, s ez a szójáték alapja.]

Szilágyi András: Orpheus és Amphion. = *Neolatin irodalom Európában és Magyarországon.* Szerk. Jankovits László, Kecskeméti Gábor. JPTE, Pécs 1996. 189–200. [Utal Rimay Balassiról szóló versének 5. sorára: „Vagy Siren, vagy Circe, vagy magyar Amphion”.]

Ritoókné Szalay Ágnes: Rimay János verse egy Petrarca-kötetben. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó–Rebakucs, Bp. 1999. március 10. 8–9.

Csáktornyai Máttyás

Csáktornyai Máttyás: Gróbián. Szöv. gond., jegyz., utószó: Köszeghy Péter. Balassi Kiadó, Bp. 1999. 119 l. (Régi Magyar Könyvtár, Források 9.) [Szövegszerző utalások Balassi verseire.]

Czobor Mihály

Czobor Mihály (?): Theagenes és Chariclia. = Régi Magyar Költők Tára. X. kötet. Sajtó alá rend. Kőszeghy Péter. Akadémiai Kiadó–Balassi Kiadó, Bp. 1996. 423 l. [Ebben a műben kitapintható Balassi költészetének hatása.]

Constantinus és Victoria

Seregélyi Rita: Újabb Petrarca-szonett a „Constantinus és Victoria” komédiában. = Irodalomismeret 1999. 111–112. [A CH. (81.) számú szonett.]

Ismeretlen: Constantinusnak és Victoriának egymáshoz való igaz szerelmekről írott comoedia. = Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp. 2000. 164, 210–264. [Balassi Szép magyar komédiája mellé állítható udvari dráma.]

Pázmány Péter

Hargittay Emil: A Campianus-fordítás és Pázmány írói pályakezdése. = ItK 1999. 661–665.

Gyöngyösi István

Gyöngyösi István: Márssal társolkodó Murányi Vénus. Szöv. gond., jegyz. Jankovics József és Nyerges Judit. Utószó: Jankovics József. Balassi Kiadó, Bp. 1998. 207 l. (Régi Magyar Könyvtár, Források 8.) [Balassi-reminiszcenciák.]

Gyöngyösi István: Porábúl megéledett Főnix, avagy Kernény János emlékezete. Szöv. gond., jegyz. Jankovics József és Nyerges Judit. Utószó: Jankovics József. Balassi Kiadó, Bp. 1999. 303 l. (Régi Magyar Könyvtár, Források 10.) [Balassira mutató poétikai elvek megfogalmazása.]

20. század

Szépirodalmi művek antológiákban

Bálint nevezetben ki voltál Balassa. Magyar költők versei Balassi Bálintról. Összeáll. Kovács Sándor Iván és Praznovszky Mihály vezetésével az ELTE Irodalomszervezés című szemináriumának hallgatói. Utószó: Kovács Sándor Iván. PIM, Bp. 1994. 136 l.

Balassi Bálint „...örök és maradandó voltáról” [Magyar költők versei Balassi Bálintról]. = Balassagyarmati Honismereti Híradó 1994. [különszám] 1–80.

Szépirodalmi művek 1994 után, a szerzők betűrendjében

- Ágh István: Balassi. Balassi-apokrif [versek]. = Palócföld 1994. 447–449.
- Alpek Zoltán Imre: Balassi [vers]. = Palócföld 1994. 512.
- Barcs János: Csillaghoz közelítve – Balassi Bálintra emlékezve –; Zólyom és Fülek alatt – Balassi Bálintra emlékezve –; Sok-sok útkanyar meglátott – Balassi Bálintra gondolva [versek]. = Palócföld 1994. 500–502.
- Bertók László: Hát hová, ha nincs hová, ha? [vers] = Palócföld 1994. 441.
- Csanády János: „Áldjon Isten mezőkbe” (Balassi: Egy katonaének); Semmim és minde-nem [versek]. = Palócföld 1994. 498–499.
- Csaplár Vilmos: Kár lesz majd nem élni, de: költészet. = Palócföld 1994. 445–446.
- Csikász István: Kesergő ének Bálint Úrhoz [vers]. = Palócföld 1994. 508–511.
- Csiki László: Alkalmatos ének ezer után a 994. esztendőben (A Balassi-tempó) [vers]. = Magyar Írószövetség Tájékoztató 1994. november. [A hónap verse.]
- Csiki László: Szakadozott ének (A Balassi-tempó) [vers]. = Palócföld 1994. 442–443.
- Fodor Ákos: Az én BALASSIm – szabad változatok egy magyar témára. = Élet és Irodalom 1994. június 3. 15.
- Gabányi János: Balassa Bálint. = G. J.: Magyar várak legendái. III. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp. 1994. 49–103. (Az 1924-es első kiadás reprintje.)
- Garai István: Balassi Bálint 1588 februárjában, Pozsonyban egy kapuboltozat alatt találkozik szerelmével: Losonczy Annával [vers]. = G. I.: Erdélyközi tárgyalások, avagy egy, a serdülésen szerencsésen átesett poéta rejtett ritmusai. Bp. 1994.
- Géczi János: [78. veszprémi naplemente] lantátírat [vers]. = Palócföld 1994. 482.
- Gömöri György: Jegyzet Balassihoz [vers]. = Tiszatáj 1994. 2. sz. 8.
- Kovács István: Balassi [vers]. = K. I.: A tér töredékei. Válogatott és új versek. Kézirat Kiadó, Bp. 1995. 200.
- Marschalkó Zsolt: Balassi-de profundis [vers]. = Palócföld 1994. 505–506.
- Nagy Gáspár: Észtergomi apokrif [vers]. = Palócföld 1994. 425–426.
- Onagy Zoltán: Beérve az éjszakába (Huszonhatodikák). = Palócföld 1994. 484–497.
- Paróczai Csaba: Bünei bocsánatáért – könyörgés és hommage [vers]. = Palócföld 1994. 507.
- Petrőczy Éva: És a versezetekkel... = P. É.: Szőlő holdfénynél. Balassi Kiadó, Bp. 1997. 83.
- Sarándi József: Morbid elégia. K. E. emlékének [vers]. = Palócföld 1994. 483.
- Szentmártoni Szabó Géza: Dobó Jakab – apokrifek. [Balassi versekre alludáló imitációk.] = Helikon. Irodalmi folyóirat (Kolozsvár) 1997. 21. (251.) sz. 18.
- Szepesi Attila: Emlékdal [vers]. = Palócföld 1994. 427.
- Tábor Ádám: Szép magyar poétika [vers]. = Élet és Irodalom 1994. június 3. 15.

- Takáts Tibor: Aranypávák az asszonyok. Balassi Bálint boldogtalan életéről és haláláról [regény]. Zrínyi Kiadó, Bp. 1994.
- Tandori Dezső: Ittenes vers. Balassi-töredékül [vers]. = Palócföld 1994. 438–440.
- Tóth Éva: Ad notam Balassi [vers]. = Palócföld 1994. 450–451.
- Turczy István: Balassi-intarziák. Balassa Bálint sírjánál az 1985-ik év karácsonyán [vers]. = Palócföld 1994. 460–461.
- Vaderna József: Fordított malaszt [vers]. = Palócföld 1994. 462–469.
- Vincze Dezső: Ének Balassi Bálintról [vers]. = Palócföld 1994. 512.

Irodalom az utóélethez

- Szabó Csaba: Balassi Bálint és társai az erdélyi regényvilágban. = Palócföld 1994. 528–533.
- Kovács Sándor Iván: Szarkofág és káma – Versek Balassiról. = Bálint nevezetben ki voltál Balassa. Magyar költők versei Balassi Bálintról. Összeáll. Kovács Sándor Iván és Praznovszky Mihály vezetésével az ELTE Irodalomszervezés című szemináriumának hallgatói. PIM, Bp. 1994. 126–132; Ua. = Irodalomismeret 1994. 1. sz. 12–14.
- Kovács Sándor Iván: Balassi Bálint lázbeszéde. Tények és emlékek Nagy László verséről. = Új Horizont 1995. 4–5. sz. 77–92; Ua. = K. S. I.: Vágy és emlékezet. Kalauzolás felföldi írókhoz és „Kárpát szent bércére.” Tanulmányok, esszék. Széphalom Könyvműhely–Felsőmagyarország Kiadó–Nap Kiadó, Bp.–Miskolc–Dunaszerdahely 1996. 357–373.
- Kovács Sándor Iván: Balassi maszkjában. = Tiszatáj 1995. 7. sz. 61–70; Ua. = K. S. I.: Vágy és emlékezet. Kalauzolás felföldi írókhoz és „Kárpát szent bércére.” Tanulmányok, esszék. Széphalom Könyvműhely–Felsőmagyarország Kiadó–Nap Kiadó, Bp.–Miskolc–Dunaszerdahely 1996. 343–355.
- Balázs Eszter–Selmeczi Anna: Babits Mihály „Balassa”-felolvasása Esztergomban. = Limes 1999. 2. sz. 137–151. [Benne: Babits Mihály: Balassa.]

Balassi versei és a folklór

- Faragó József: „...az mint az eltévedt juhokot siratja”. Balassi román nótajelzéseinek háttere a román és a magyar folklórban. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 83–87.
- Küllös Imola: Balassi-strófák egy múlt századi vőfély-kötetben. = Morzsák. Tanulmányok Kisbán Eszter tiszteletére. Bp. 1997. 105–125. [A Balassi-strófa utóélete a köz-költészetben és a folklórban.]

Balassi a tudományos kutatásban

- Bitskey István: „Az magyar nyelvnek dicsósége”. Balassi-értelmezések 1899–1994. = Hítel 1994. június. 5–14; Ua. = Iskolakultúra 1996. 9. sz. 38–48; Ua. = B. I.: Eszmék, művek, hagyományok (Tanulmányok a magyar reneszánsz és barokk irodalomról.) Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen 1996. 68–84. (Csokonai Könyvtár 7.)
- Horváth Iván: Szöveg. = 2000 Irodalmi és Társadalmi Havi Lap 1994. november. 42–53; Ua. = H. I.: Magyarok Bábelben. JATEPress, Szeged 2000. 137–174. [Gerézdi Rabán Balassi-kutatásairól.]

Hang- és videókazetta, CD

- Balassi Bálint külön-különféle énekei. Musica Historica. Csörsz Rumen István. Megjelent Balassi Bálint halálának 400. évfordulója tiszteletére. Horváth Tibor Lap- és Könyvkiadó, Bp. 1994.
- Balassi Bálint: Ékes énekek. Vagantes. Szerk., a feldolgozásokat készítette Szabó István, hangszerelte Kálmán Péter, Szabó István és Tóth István. Hungaroton Classic MK 31562. Bp. 1994. (CD-kiadásban is.)
- Balassi Bálint énekelt versei. Énekel: Kuncz László. A dalokat feldolgozta és lanton kísér: L. Kecskés András. Pannon Ton 003. Bp. 1994.
- Balassi Bálint énekmondó verseny. A verseny gálaműsorának felvétele a Pesti Vigadóban, 1994. május 16-án. Kiadja a verseny meghirdetője, a Garabonciás Alapítvány.
- Balassi Bálint emlékére. [1.] A magyar Amphion. Emlékest Balassi Bálint halálának 400 éves évfordulóján. Részletek a Pesti Vigadóban rendezett műsorból. Összeállítás Balassi versei, levelei, színdarabja alapján, korabeli zenékkal és táncokkal. Közreműködik: Szabó András, Kobzos Kis Tamás, Musica Historica Együttes, Danubia Kamara Táncegyüttes, Figura Színjátészó Együttes, Papp Zoltán, Somogyvári Erik, Vagantes Trió, Kuncz László, L. Kecskés András, Ars Renata Együttes. Az előadást szerk.: [Szentmártoni] Szabó Géza. Rendezte Novák Eszter. A televíziós változat munkatársai: Szerk.: Farkas Katalin. Operatőr: Dubovitz Péter. Rendező: Iván Pál. [2.] „Az jó hírért, névért...” A műsor Balassi életének színhelyeit mutatja be különös műgonddal. Szerk.: Lengyel Gyula. Szakértő: [Szentmártoni] Szabó Géza, Kiss Gy. Csaba. Operatőr: Mertz Lóránd. Rendező: Orbán Ágnes. Készült: 1994-ben. Kb. 103 perc. MTV Rt. Televideo Kiadó. 1997. (4212)
- Hungaria litterata. Fejezetek a régi magyar irodalom történetéből. 2. Műsorvezetők: Szörényi László és Gergely András. Sorozatszerk.: Csonka Erzsébet. Rendező-operatőr: Kovács Béla. Duna Televízió. Videótár. 2000. VT-29B [Benne: „A Te katonád voltam, Uram...” 44 perc. Közreműködik: Kőszeghy Péter és [Szentmártoni] Szabó Géza.]
- Hungaria litterata. Fejezetek a régi magyar irodalom történetéből. Műelemzések. 2. Műsorvezető: Cserhalmi Zsuzsa. Sorozatszerk.: Csonka Erzsébet. Rendező-operatőr:

Kovács Béla. Duna Televízió. Videótár. 2000. VT-30B [Benne: Balassi Bálint: Kiben büne bocsánataért könyörgött. 29 perc.]

Képzőművészet, reprodukció

- Buzási Enikő: Magyar festő, XVII. század második fele: Balassi Bálint arcképe. = Keresztény Múzeum Esztergom. Összeáll. és bev. Cséfalvay Pál. Corvina, Bp. 1993. 37, 184. [A 20. számon a restaurálás előtti kép.]
- Balassi Bálint. 1554–1594. Ismeretlen mester, XVII. század (Esztergomi Keresztény Múzeum). Fotó: Mudrák Attila. [Színes poszter]. Balassi Kiadó, Bp. 1994. [A restaurálás előtti kép.]
- Balassi Bálint. Magyar festő, XVII. század második fele. Keresztény Múzeum, Esztergom. Fotó: Mudrák Attila. [Színes képeslap]. A Szelényi Ház kiadása, Veszprém 1994. [A restaurálás utáni kép.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi János boroszlói síremléke (1602). = Csonka Ferenc 80. születése napjára. Balassi Kiadó, Bp. 1996. április 3. 20–21. – *Ism.* Mikó Árpád, *Ars Hungarica* 1996/2. 238–239.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint képmása és a Balassa-család ősgalériája. = Tarnai Andor-émlékkönyv. Szerk. Kecskeméti Gábor. Munkatársak: Hargittay Emil, Thimár Attila. Universitas Könyvkiadó, Bp. 1996. 255–259. (*Historia Litteraria* 2.)
- Balassi Bálint. [Buday György metszete.] = *In Quest of the Miracle Stag: The Poetry of Hungary*. Szerk. Makkai Ádám. Atlantis-Centaur-Szivárvány-Corvina, Chicago-Bp. 1996. 73.
- Petneki Áron: Krakkó magyar emlékei között. = *Magyar Napló* 2000. 2. sz. 41–42, 46–46 [Balassi 1995-ben leleplezett, Bronislaw Chromy által készített emléktáblája a Kosos házon, Wesselényi Ferenc 1594-es, Santi Gucci által készített síremléke a ferences kolostorban.]

Balassival kapcsolatos rendezvények

- Balassi Bálint 1554–1594. Emlékkiállítás: Világbíró szerelem. Petőfi Irodalmi Múzeum. 1994. február 14–október 31. [Prospektus.] A kiállítást rendezte: T. Ridovics Anna. F. k. Dr. Praznovszky Mihály főigazgató. Bp. 1994. Benne: [Köszeghy Péter–Szentmártoni Szabó Géza:] Ajánlás.
- Ridovics Anna: A Balassi-kiállításról. = *Pesti Hírlap* 1994. február 24.
- A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom. 1994. május 24–28. (Programfüzet.) Összeállította [Szentmártoni] Szabó Géza. Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Balassi Kiadó, Bp. 1994.

- A magyar Amphion. Emlékest Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Pesti Vigadó. 1994. május 30. este 8 óra. (Műsorfüzet.) Összeállította [Szentmártoni] Szabó Géza. Kiad.: MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Balassi Kiadó, Bp. 1994. [A műsor részleteinek felvétele videokazettán is megjelent: MTV Rt. Televideo Kiadó. 1997.]
- Esztergomi Helikon. Irodalmunk várostörténeti olvasókönyve. 2. kötet. 1526–1711. Esztergom 1994. [Balassira is vonatkozó forrásszövegek és a Balassi-konferencia programfüzetének szövege.]
- K[omlowszki] T[ibor]: A magyar Amphion. (Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom. 1994. május 24–28.) = ItK 1994. 806–808. [Az előadók és az előadócímek felsorolásával.]
- Nyerges Judit: A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom. 1994. május 24–28. = Hungarológiai Értesítő 1994. 319–323.
- O[rtutay] A[ndrás]: A Magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom. 1994. május 24–28. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 2. 22. sz. 4.
- Balassa Bálint sebesülésének helye. (Részlet dr. Horváth Istvánnak „A magyar Amphion” című esztergomi konferencián 1994. május 28-án elhangzott előadásából.) = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 2. 22. sz. 5.
- Sebő József: Balassi nyomában: Sírjától a szülővárig. Hibbe–Zólyom, 1994. május 26. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 9. 23. sz. 4.
- Balassi (szobra) körül... Esztergom, 1994. május 28. Nagyfalusi Tibor bevezető szavai-ból. Jankovics József beszéde. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 9. 23. sz. 4–5.
- Petrőczy Éva: A magyar Amphion. Balassi-konferencia Esztergomban. = Reformátusok Lapja 1994. június 12. 4.
- Gömöri György: Kirándulás Hibbére. = Bécsi Napló 1994. 4. sz. 10. [A Balassi-konferencia résztvevőinek kirándulásáról.]
- Balassi Bálint emlékévként magyarországi és szlovákiai programja 1994. Szerk. Oroszné Katona Anna. Kiad.: Balassi Bálint Könyvtár, Salgótarján 1994.
- Reuter Lajos: Solymok nyomában. Beszélgetés Oláh Szilveszter szobrászművésszel. = Palócföld 1994. 503–504. [A kékkői várban elhelyezett Balassi-dombormű alkotójával.]
- Balassi-év, 1994. Összeáll. Sz[entmártoni Szabó] G[éza.] = Irodalomismeret 1995. 3. sz. 77–78.
- Tóbiás Áron: Véget ért a Balassi-emlékévként. Bálint-naptól Bálint-napig. = Magyar Nemzet 1995. február 14. 14.
- Zsibói Béla: Arcmások és más arcok. Előljáró beszéd a szeretet falánál. = Palócföld 1994. 513–515. [A Budapesti Őszi Fesztivál Kortársaink Balassiról című, élő magyar irodalom estjének megnyitóján.]
- Nuzzo, Armando: A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom. 1994. május 24–28. = Annali dell'Istituto Universitario Orientale

di Napoli, Studi Finno-Ugrici, II. 1996–1998. Dipartimento di Studi dell'Europa Orientale, I. U. O. Napoli (1999). 325–326.

Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint 444 éve. – Ősbemutató a Vigadóban. = Magyar Nemzet 1998. október 15. 16. [Virágh László Balassi Sajat kezű versfüzérére komponált ciklusának bemutatójáról és a Régi magyar vers ünnepéről.]

[Szentmártoni Szabó Géza:] Hagyományt akarnak teremteni. – Ámor karneválja. = Magyar Nemzet 1999. február 13. 20. [A Szent Bálint-napi koncertről, ahol Balassi szerelmes versei is elhangzanak.]

Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely. 1999. május 26–29. (Programfüzet). Összeáll. Szentmártoni Szabó Géza. Kiad.: MTA Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Universitas Kiadó, Bp. 1999. [Balassi-idézetekkel.]